

**ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ**

ЗАҢ ФАКУЛЬТЕТИ

**ҚЫЛМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚ, ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ ЖӘНЕ
КРИМИНАЛИСТИКА КАФЕДРАСЫ**

Келісілді
факультет деканы

"_____ " _____ Байдельдинов Д.Л.
"_____ " 2019 ж.

Бекітілген

Университеттің Ғылыми-әдістемелік
кеңесінің отырысында
Хаттама №_____ от _____ 2019 ж.
Оқу ісі жөніндегі Проректор

"_____ " 2019 ж.

ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР

семинар сабактарын өткізу бойынша
«Баллистикалық сараптаманың теориялық негіздері»
6M030500-Сот сараптамасы мамандығы бойынша
магистратура үшін
зан факультеті

АЛМАТЫ 2019 ж.

Әдістемелік ұсыныстар дайындалды з.ғ.д, профессор Джансараева Р. Е., аға
оқытушы Шопабаев Б. А.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті Заң факультетінің Ғылыми
кеңесімен ұсынылған және бекітілген

Хаттама от «_____» 2019 г

Каф.менгерушісі _____ Р.Е.Джансараева

Факультеттің әдістемелік кеңесі (Бюросы)

«_____» 2019 ж., хаттама
Төрағасы _____ Урисбаева А.

1. Жалпы ережелер

"Сот сараптамасы" мамандығы бойынша оқытын студенттердің оку жұмысының бір түрі семинар сабактары болып табылады. Төменде ұсынылған ережелер негізінен тек сілтемелік сипатқа ие.

Практикалық сабактар оку үдерісінің қажетті элементтері болып табылады. Практикалық сабактардың мақсаты-дәрістерде алынған білімді терендету, көнекітту, нақтылау, кәсіби маңызды дағдылар мен дағдыларды қалыптастыру. Практикалық сабактар студенттердің кәсіби ойлауы мен сөйлеу мәдениетін дамытуға, сонын ішінде заң терминологиясын менгеруіне ықпал етеді, менгерген білімін тексеруге мүмкіндік береді, жедел кері байланыс құралы ретінде әрекет етеді.

Практикалық сабактарда студенттер нақты жағдайларға құқықтық нормаларды қолдану, нормативтік құжаттарды түсіндіру, көптеген құқықтық актілер арасында қажетті нормаларды таба білу дағдыларын игереді, сондай-ақ өз даралығын, ойлау дербестігін, өз позициясын қорғау қабілетін көрсетуге мүмкіндік алады.

Практикалық сабактардың құрылымы әдетте келесі элементтерді қамтиды: ұйымдастыру бөлімі деп аталатын (оқытушы студенттерді қарсы алады, журналға қатыспағаны туралы белгі қояды, студенттердің сабакқа дайындалғанын анықтайды, оның тақырыбы мен жоспарын жариялайды); нақты материал бойынша студенттердің сұрақтарына жауаптар; негізгі бөлім (теориялық мәселелерді талқылау және есептерді шешу); қорытынды шығару (оқытушы барлық топтың жұмысын бағалайды, бағаларды жариялайды және түсінкеме береді, нақты студенттердің жұмысындағы табыстары мен кемшиліктерін белгілейді, келесі сабакқа тапсырма береді). Практикалық сабактың негізгі бөлігі теориялық мәселелерді талқылаумен тапсырмаларды шешудің онтайлы үйлесімділігіне болінеді, сонымен қатар уақыттың көп болған міндеттерді шешуге алады, ал теориялық мәселелерді талқылауға 50 минуттық сабактарда 10-15 минут уақыт бөлу ұсынылады. Теориялық мәселелерді талқылау әр түрлі формада болуы мүмкін: студенттік баяндамалар, есептерді шешу, теориялық семинар.

Оқытушы студенттерге баяндама қандай талаптарға жауап беруі тиіс екендігін түсіндіруі қажет. Баяндаманың тақырыбын тұжырымдағаннан кейін жұмыстары қолданылған авторларды атау керек, баяндаманың жоспарын баяндау керек және қойылған мәселелерді қысқаша қарастыру керек.

Тапсырмаларды шешу жазбаша, қойылған сұрақтар мен студенттердің дәптеріне толық жауаптар болуы тиіс. Тапсырмада аталған әрбір факт немесе оқиға, әдетте, олармен байланысты мәселелерді қою арқылы заңдық бағалауды талап етеді. Сұрақтардың әрқайсысына нақты жауап берілуі тиіс (иә, жок) және міндетті түрде заң нормасына сілтеме жасалуы тиіс. Бұл ретте студент осы норманы қалай қолданатынын көрсетіп, оны түсіндіру керек, тиісті жағдайларда ҚР Жоғарғы Сотының нормативтік қаулыларында көрсетілген норманы түсіндіруге, сондай-ақ оның доктриналы түсіндіруіне сілтеме жасау керек. Осындағы әдістемені игерген Студент кәсіби міндеттерді тиімді шешудің аса құнды тәжірибесіне ие болады.

Семинар (лат. seminarium-отырғызыш) - студенттердің жеке сұрақтар, мәселелерді жетекшінің тапсырмасы бойынша өз бетінше оқып, кейіннен баяндамалар түрінде рәсімдеумен және оларды бірлесіп талқылаумен құрылған оку процесінің түрі. Семинар практикалық сабактарға қарағанда теориялық сипатқа ие және белгілі бір пәнди терендетіп оқытуға арналған. Ол білім алушыларды оку-танымдық қызметте үлкен дербестік танытуға бағыттайты, олардың білімін бекітуге ықпал етеді, өйткені семинар барысында алғашқы көздермен, құжаттармен, қосымша әдебиеттермен дербес жұмыс істеу нәтижесінде алынған білім жүйеленеді, терендетіледі және бақыланады. Семинарлардың басты мақсаты-студенттерге оқытылатын саланың ерекшеліктеріне қатысты теориялық білімді қолдану дағдылары мен іскерліктерін менгеру мүмкіндігін қамтамасыз ету.

Негізгі мақсатты қондырғыға байланысты үш семинар түрі бар:

- 1) Осы курстың материалымен тығыз байланысты белгілі бір оку курсын терендетіп оқытуға арналған семинар;
- 2) ең маңызды және әдіснамалық түрғыдан типтік курс немесе бір тақырып тақырыптарын негізді пысықтауға арналған семинар;
- 3) арнайы семинарларға ауыса алатын жекелеген өзекті мәселелерді ғылыми әзірлеуге арналған зерттеу түріндегі семинар.

Арнайы семинарлар беделді ғалымның басшылығымен белгілі бір мәселе бойынша бастаушы зерттеушілердің қарым-қатынас мектебі болып табылады. Тәжірибелі жетекші ғылыми шығармашылық атмосферасын жасайды, студенттерді ұжымдық ойлау қызметіне бағыттайты, зерттеу жұмысының тиімді әдістерін қолданады. Қорытынды сабакта оқытуши, әдетте, студенттердің ғылыми жұмыстарына толық шолу жасайды, қорытынды жасайды, қозғалған мәселелерді әрі қарай зерттеу перспективаларын және оған қызығушылық танытқан студенттердің қатысу мүмкіндігін ашады.

Семинар сабактары дәрістермен тығыз байланысты, алайда семинарлардың Оқу материалы дәріс материалын қайталамайды, дегенмен оның қағидаттық ережелерімен тығыз байланысты сақтайты. Оқытушының жетекшілік рөлі оқу жұмысын мұқият жоспарлауда, семинарда талқылау үшін маңызды сұрақтар беруде, өз бетінше оқуға арналған әдебиеттерді тандауда, талқылау процесін басқаруда көрінеді. Әдетте семинарлық сабактарға тақырыптың төрт-бес негізгі сұрақтары шығарылады.

Өткізу тәсіліне байланысты семинарлардың келесі түрлері бөлінеді.

Семинар-әңгімелесу семинар жоспарының барлық сұрақтары бойынша барлық студенттерді сабакта дайындауды көздейді, қатысушылардың барынша санын тақырыпты белсенді талқылауға тартуға мүмкіндік береді. Оқытушы қысқаша кіріскеннен кейін жоспардың нақты мәселелері бойынша бірнеше студенттердің толық хабарламалары тиңдалады, олар басқа студенттердің сөз сөйлеулерімен толықтырылады, содан кейін барлық баяндамалар талқыланады, ал оқытушы қорытынды жасайды.

Семинар-пікірталастар немесе семинар-пікірталастар қандай да бір мәселені ұжымдық талқылау және шешу мақсатында қатысушылардың диалогтық қарым-қатынасына мүмкіндік береді. Талқылануға оқытылатын пәннің ең өзекті мәселелері шығарылады. Пікірталасқа қатысушылар өз ойларын нақты тұжырымдауға, өз көзқарасын белсенді қорғауға, дәлелді қарсылық білдіруге үйренеді. Семинар сабакының ең адекватты түрі барлық қатысушылардың тиісті орналасуымен "дөңгелек үстел" қағидаты бойынша талқылау өзін көрсетті. Бұл ретте студенттерді диалог арқылы пікірталас тақырыбын бірлесіп дамыту үшін қарым-қатынас және өзара іс-қимыл мәдениетіне үйрету маңызды.

Семинардың аралас түрі баяндамаларды талқылауды, қатысушылардың еркін баяндамаларын, жоспарланған пікірталастарды біріктіреді.

Студенттердің семинарларға дайындалуына педагогикалық басшылық жасау оқытуши сөз сөйлеу жоспарын құрастыруға көмектеседі, әдебиет көздерінің конспектілерін құрастыруға, рефераттар мен баяндамалардың мәтіндерін дұрыс ресімдеуге үйретеді, өзіндік жұмыс барысында туындаған барлық мәселелер бойынша кеңес береді.

Практикалық сабактардың мақсаты: студенттердің қылмыстық құқықтың негізгі институттарының жалпы ережелерін білуін бекіту, қылмыстарды саралауда қажетті дағдыларды менгеру және алған білімдерін өзінің болашақ практикалық қызметінде қолдана білу.

Оқытушы әрбір практикалық сабакта мұқият дайындалуы, сабак өткізу жоспарын ойлауы және жасауы тиіс. Дайындық кезінде курстың ерекшелігін ескере керек, шыққан жалпы және арнайы әдебиеттерді, қолданыстағы заңнамадағы өзгерістерді үнемі қадағалау керек.

Теориялық мәселелерді қарастыру және міндеттерді шешу арақатынасын уақыт тұрғысынан ойластыру қажет. Сұрақтар мен міндеттер курс бағдарламасына сәйкес таңдалады.

Әрбір тақырыптың ерекшелігін ескере отырып, практикалық сабактар таза практикалық (тек міндеттерді шешу) ретінде, семинар түрінде (негізгі теориялық мәселелерді қару, міндеттерді шешу бағынышты сипатқа ие) және аралас (міндеттерді шешу теориялық мәселелермен, міндеттердің басты рөлінде біріктіру) жүргізілуі мүмкін.

Жекелеген тақырыптар бойынша аудиториялық бақылау жұмысын (10-15 минут) студенттердің бір-екі сұраққа қысқаша жауаптары түрінде (мысалы, "қатысу нысандары",

"қылмыстық жауапкершіліктен босату түрлері", "кешірім жасаудан рақымшылық жасау немен ерекшеленеді?" және т. б.).

Практикалық сабактарды өткізу кезінде міндеттерді шешуде, практикалық мәселелерді талдауда барлық топтың белсенділігіне қол жеткізу қажет. Пікірталастар пайдалы. Студенттердің белсенділігі оқытушының өзіне, оның дайындығына, шеберлігіне, оку үдерісін басқару және басқару шеберлігіне байланысты. Студенттер өз ойларын нақты және анық, қисынды түрде дәйектілікпен баяндауга, жауаптарды дәлелдей білуге, сұрақтарды дұрыс тұжырымдауга үйренуге қол жеткізу қажет.

Практикалық сабактардың барлық тақырыптары бойынша слайдтарды, Оқытудың техникалық құралдарын (проектор және т.б.) пайдалану қажет. Кафедрада көрсетілген құралдар мен техникалық құралдар бар.

Студенттердің жауаптарына баға беру тапсырманы шешу сонында немесе қорытынды шығару кезінде теориялық мәселені қарастыру қажет.

Келесі сабакқа тапсырмада аудиториядан тыс өз бетінше шешілуі тиіс жоспардан, әдебиеттерден және тапсырмалардан басқа көрсету керек.

Практикалық сабактарды өткізу студенттің өзіндік аудиториядан тыс дайындығын болжайды:

А) тақырып бойынша міндетті әдебиеттерді конспектілеу;

Б) қандай да бір сұрақ бойынша шағын рефераттар жазу (қандай тақырып бойынша және қандай сұрақ шешеді);

В) тапсырманы шешу.

Орындалған тапсырмаларды оқытушы тексеріп, бағалайды.

Практикалық сабактарды өткізу барысында анықталған студенттердің білімі силлабуста көрсетілген тиісті балдық жүйе бойынша бағаланады. Бағалар ағымдағы үлгерім журналына енгізіледі.

Жіберілген сабак материалдарын студенттер өз бетінше оқып үйренуі керек. Қажет болған жағдайда студенттерді әңгімелесу үшін оқытушы шақырады.

Студенттердің қылмыстық құқық бойынша білімін тексеру сессия кезеңінде емтихан өткізу жолымен жүзеге асырылады.

Емтиханда студент билеттерде жазбаша жауап беру керек сұрақтар алады. Емтихан сұрақтары жұмыс бағдарламасына сәйкес жасалуы тиіс. Сұрақтардың мазмұны мен билеттегі міндеттердің күрделілігі мүмкіндігінше күрделілігіне қарай да, көлеміне қарай да тең болуы тиіс.

Студенттерді емтихан сұрақтарының мазмұнымен таныстыруға болмайды, себебі Сұрақтар мен есептер барлық бағдарламаны қамтымайды. Сондықтан Студенттер бағдарлама бойынша емтихандарға дайындалу керек.

Студенттердің сессиялар арасындағы білімін тексеру практикалық сабактарда сұрақ қою арқылы жүзеге асырылады. Бұл жағдайларда тапсырмалар тиісті тақырыппен және тапсырмаларды шешумен анықталады. Студенттердің білімін бақылаудың басқа да түрлерін (әңгімелесу, диспуттар, коллоквиум және т.б.) пайдалану керек.

Бақылау нәтижелері осы пән бойынша оқытушылар жүргізетін арнайы журналдарда көрсетіледі.

Мазмұны

зертханалық сабактардың

1 сабак. Сот сараптамасын ұйымдастырудың жалпы мәселелері

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Сот сараптамасы органдарында сот сараптамалары мен зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу қағидалары (Қазақстан Республикасы Әділет министрінің 2017 жылғы 27 сәуірдегі № 484 бүйрүғымен бекітілген).

2 сабак. Сот сараптамасын тағайындау және жүргізу

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Сот сараптамасын тағайындау тәртібі
2. Сот сараптамасының объектілері мен әдістері
3. Сот сараптамасы және процеске қатысушылардың іс жүргізу мәртебесі
4. Сот сараптамаларын жүргізудің әдістемелік негіздері.

3 сабак. Сот сараптамаларын жіктеу

1. Сот сараптамасы ұғымы және маңызы
2. Дәстүрлі сараптама түрлері
3. Сараптаудың дәстүрлі емес түрлері.

4 сабак. Сараптамалық зерттеудің құрылымы мен кезеңдері

1. Сот-сараптама мекемелерінің құрылымы мен үйымдастырылуы
2. "ҚР заңы" сот-сараптама қызметі туралы " 10.02.2017 ж.
3. Сараптамалық зерттеудің құрылымы мен кезеңдері

5 сабак. Сот сараптамасы әдістерінің жіктелуі

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Жалпы ғылыми зерттеу әдістері
2. Арнайы зерттеу әдістері
3. Жеке зерттеу әдістері

6 сабак. Сот баллистикасының пәні мен объектілері ұғымы

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Сот баллистикасы және сот-баллистикалық сараптама ұғымы
2. Сот-баллистикалық сараптама объектілері
3. Сот-баллистикалық сараптаманың міндеттері
4. Сот-баллистикалық сараптаманың мәні
5. Сот баллистикасының басқа білім салаларымен өзара байланысы
6. Сот-баллистикалық сараптаманың әдістемелік негіздері

7 сабак. Қол атыс қаруының материалдық бөлігі

Талқылау үшін сұрақтар:

1. "Қару туралы" ҚР Заңында берілген қару мен атыс қаруын анықтау»
2. Атыс қаруының криминалистикалық түсінігі мен өлшемдері
3. "Қару туралы" ҚР Заңында қол атыс қаруының жіктелуі»
4. Қол атыс қаруының криминалистикадағы жіктелуі.
5. Қол атыс қаруының негізгі бөліктері мен тетіктері және олардың мақсаты
6. Ойық және тегіс ұнғылы атыс қаруының ұнғысын орнату
7. Ойық және тегіс ұнғылы қаруға арналған калибр ұғымы
8. Оқпан арнасын атыс қаруында жабу тәсілдері
9. Тұтанғыш құрылғылар және соққы механизмдерінің конструктивтік шешімдері
10. Қол атыс қаруының автоматикасы жүйелері

8 сабак. Қол атыс қаруына оқ-дәрілер ұғымы

Талқылау үшін сұрақтар:

1. ҚР "қару туралы" Заңында және криминалистикада оқ-дәрілер ұғымы
2. Қол атыс қаруына патрондарды жіктеу
3. Унитарлы патрондардың құрылышы
4. Гильзалардың конструкциялары мен элементтері
5. Капсула-тұтанғыш құрылғысы

6. Ойық атыс қаруына снарядтардың жіктелуі мен конструкциясы
7. Тегіс ұнғылы атыс қаруына снарядтар
8. Оқ-дәрімен атылатын Қаруға пайдаланылатын оқ-дәрілердің типтері мен түрлері
9. "Штаттық патрон", "штаттан тыс патрон" және "патрон-алмасырыш" ұғымдарының арақатынасы. Өздігінен жабдықталған патрон ұғымы
10. Объектінің оқ – дәрілер санатына қатыстылығы туралы мәселені шешу-Бақылау сараптамасы

9 сабак. Атыс қаруын диагностикалық зерттеу

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Атыс қаруының жарамдылығы ұғымы.
2. Атуға жарамдылық ұғымы және оның түрлері.
3. Тұсіру ілгегін баспай атудың себептері.
4. Тұсіру ілгегін баспай ату мүмкін болатын шарттар.
5. Эксперимент жүргізгенге дейін және эксперимент жүргізу барысында қарудың материалдық бөлігінің жағдайын зерттеу.
6. Зерттелетін қарудың атуға жарамдылығын анықтау кезінде эксперимент жүргізу тәртібі.
7. Тұсіру ілгегін баспай ату мүмкіндігін белгілеу кезінде эксперимент жүргізу тәртібі.

10 Сабак . Қолдан жасалған атыс қаруы ұғымы

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Қолдан жасалған атыс қаруын анықтау
2. Оны жасау тәсілдері
3. Қолдан жасалған қаруды жіктеу
4. Типтік және типтік қару ұғымы
5. Типтік қолдан жасалған қарудың негізгі конструктивтік шешімдері: а) үрлемелі тапаншалар, б) қазазрядты тапаншалар, в) қолдан жасалған револьверлер, г) ататын автоқаламдар, д) кесінділер
6. Қолдан жасалған патрондар, олардың жіктелуі
7. Қолдан жасалған ататын құрылғының атыс қаруына қатыстылығының өлшемдері мен белгілері
8. Атыс қаруының зақымдау қабілеті. Адам денесінің зақымдану шекарасындағы меншікті кинетикалық энергия және ең аз меншікті кинетикалық энергия ұғымы
9. Атыс қаруының сенімділігі
10. Оқтың ұшу жылдамдығын анықтау әдістері

11 сабак. Атыс қаруын атылған гильзалардың іздері бойынша сәйкестендіру

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Криминалистикаға сәйкестендіру ұғымы
2. Сәйкестендіру белгілері ұғымы
3. Жалпы және жеке, топтық және жеке белгілері
4. Атыс қаруын сәйкестендірудің алғышарттары: а) қарудың әрбір данасының даралығы; б) қару бөлшектері белгілері кешенінің тұрақтылығы; в) белгілер кешенінің бейнеленуі; г) із жасау процесінің тұрақтылығы
5. Атылған гильзадағы атыс қаруының іздері: а) оқтау іздері; б) ату іздері; в) гильзаның әжекциясының іздері
6. Атыс гильзаларының іздері бойынша қарудың моделін анықтау
7. Атылған гильзалардағы атыс қаруының іздеріндегі қарудың жеке белгілері мен сәйкестендіру белгілері кешенін анықтау

8. Атыс гильзасындағы қарудың іздерінде штаттан тыс патронды пайдалану белгілері

12 Сабақ . Атыс қаруын атылған оқтардың іздері бойынша сәйкестендіру Талқылау үшін сұрақтар:

1. Снарядтардағы іздер бойынша атыс қаруын сәйкестендірудің ғылыми алғышарттары: а) қару оқпанының беті бетінің даралылығы; Б) ұнғының беті белгілерінің салыстырмалы тұрақтылығы; в) белгілер кешенінің бейнеленуі; г) із түзілу процесінің тұрақтылығы

2. Ойық оқпан арнасындағы оқтың қозғалысы
3. Оқтардағы ойық оқпан арнасының іздерінің сипаттамасы мен із түзілу механизмі
4. Снарядтардағы бастапқы іздер мен қайталама іздер
5. Оқтың іздерінде көрінетін, штаттан тыс ретінде патронды пайдалану белгілері
6. Оқтағы іздердегі топтық және дараландыратын белгілер
7. Ойық оқпанның іздеріндегі белгілердің даралау кешені ұғымы
8. Оқпан арнасының тозуын көрсететін белгілер
9. Оқпан арнасының жай-күйін көрсететін белгілер ("майлы сына" әсері, коррозия, күйдіру)

10. Оқ ату кезінде оқтың қызыуының атылған оқтарда қару белгілерінің бейнеленуіне автоматты режимде әсері

13 Сабақ . Оқтың іздері бойынша атыс қаруын қолдану мән-жайларын анықтау Талқылау үшін сұрақтар:

1. Атудың негізгі және қосымша факторлары
2. Ату іздері бойынша анықтауға болатын жағдайлар
3. Ату факторларының кедергілеріне әсер ету іздері
4. Сынғыш кедергілерде оқ тесіктерінің пайда болу реттілігі мен кіру және шығу тесігін анықтау
5. Атудың көрінбейтін іздерін анықтау тәсілдері
6. Атыс жүргізілген Тараптың анықталуы
7. Снаряд бөгетке кірген бұрышын және ОҚ атушының орналасқан жерін анықтау
8. Тосқауылдағы іздер бойынша қарудың калибрін анықтау
9. Қосымша факторлардың әсерінен тыс ойық атыс қаруынан ату қашықтығын анықтау әдістері
10. Белгілеу

14 сабақ. Газды және пневматикалық қару ұғымы және олардың криминалистикалық маңызы

Талқылау үшін сұрақтар:

1. Қару туралы "ҚР Заңы бойынша газ қаруын анықтау»
2. Газ қаруының жіктелуі
3. Газ қаруы мен қарудың оқпанын бөлшек патрон астына орнату. Газ қаруының калибрін анықтау
4. Газ және атыс-газ қаруының топтық тиесілігін анықтау. Объектілердің қарудың осы санатына қатыстырылғының өлшемдері
5. "Қару туралы" ҚР Заңы бойынша пневматикалық қаруды анықтау. "Қару туралы" ҚР Заңымен ҚР-дағы Пневматикалық қарудың айналымына қойылатын шектеулер
6. Пневматикалық қарудың жіктелуі
7. Пневматикалық қару конструкциясының негізгі түрлері

15 Сабақ . Гильзадағы іздер бойынша тегіс ұнғылы қаруды сәйкестендіру Талқылау үшін сұрақтар:

1. Криминалистикадағы сәйкестендіру үғымы
2. Сәйкестендіру белгілері үғымы
3. Жалпы және жеке, топтық және жеке белгілері
4. Атыс қаруын сәйкестендіру алғышарттары
5. Атылған гильзадағы атыс қаруының іздері
6. Атыс гильзаларының іздері бойынша қарудың моделін анықтау
7. Атыс гильзаларында қарудың іздерінде штаттан тыс патронды пайдалану белгілері

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Современные технологии криминалистической техники и тактики: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2018. - 394 с.
2. Шопабаев Б.А. Основы трасологии: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2013. - 287 с.
3. Шопабаев Б.А., Сатыбалдинов Д.Д. Криминалистическая техника: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2014. - 269 с.
4. Шопабаев Б.А. Научные основы криминалистического исследования материалов, веществ и изделий: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2015. - 294 с.
5. Шопабаев Б.А., Сатыбалдинов Д.Д. Сборник образцов уголовно-процессуальных документов досудебного расследования: учеб. пособие / под ред. Р.Е. Джансараевой. – Алматы: Қазақ университеті, 2016. - 235 с.
6. Лапин А.В. Криминалистическая экспертиза: курс интенсивной подготовки/А.В. Лапин. – Минск: Тетра Системс, 2006. – 160 с.
7. Россинская Е.Р. Судебная экспертиза в гражданском, арбитражном, административном и уголовном процессе/Е.Р. Россинская. – М.: Норма, 2006. – 656 с.
8. Ищенко Е.П., Топорков А.А. Криминалистика: Научно-практическое пособие – М., 2010. – 784 с.
9. Гинзбург А.Я., Поврезнюк Г.И., Оганов Н.И. Криминалистика: рекомендации к раскрытию преступлений. – Алматы, 2006. – 352 с.
10. Зинин А.М. Криминалист в следственных действиях. – М., 2009. – 144 с.